

Liite 2: Luottamushenkilöiden salassapito- ja käyttäjäsitoumus

Tietosuojasta ja tietoturvallisuudesta huolehtiminen on kaikkien vastuulla. Myös luottamushenkilöiden täytyy huomioida tietosuoja ja tietoturvallisuus omassa toiminnassaan. Luottamushenkilöillä on lisäksi poliittinen ja eettinen vastuu toiminnastaan. He toimivat myös virkavastuun alla. Luottamustoimen vastuullinen hoitaminen tarkoittaa sitä, että noudatetaan kaikessa toiminnassa lakeja, määräyksiä, hallintosääntöä ja muita organisaation ohjeita.

Tällä salassapito- ja käyttäjäsitoumuksella luottamushenkilö sitoutuu:

- noudattamaan voimassa olevia tietosuoja- ja salassapitoa koskevia lakeja ja määräyksiä sekä Utajärven kunnan tietosuoja- ja tietoturvapoliittikkaa ja näihin liittyviä ohjeistuksia
- pitämään salassa lain mukaan salassa pidettäväksi säädettyt tiedot ja muut kunnan toimintaa tai sen asiakkaita koskevat luottamukselliset tiedot, sekä siihen, ettei luovuta tai muulla tavalla paljasta tietoja sivullisille tai käytä niitä omaksi tai toisen hyödyksi tai vahingoksi
- käyttämään salassa pidettäviä ja luottamuksellisia tietoja vain luottamustehtäviensä mukaiseen tai kunnan kanssa erikseen sovittuun käyttötarkoitukseen, ja vain niiden edellyttämässä laajuudessa
- käsittelemään vain niitä tietoja, joihin hänellä on asiallinen yhteys luottamustehtäviensä kautta
- käyttämään kunnan päätelaitteita, tietojärjestelmiä, tietovarantoja ja tietoliikenneyhteyksiä vain luottamustehtävien mukaiseen tai Utajärven kunnan kanssa erikseen sovittuun tarkoitukseen, sekä noudattamaan niistä annettuja ohjeita
- ilmoittamaan hallintojohtajalle ja kunnan tietosuojavastaavalle, mikäli salassa pidettäviä tai luottamuksellisia tietoja on luvatta paljastunut ulkopuolisille tai tietojen salassapito on muutoin vaarantunut.

Päätelaitteella tarkoitetaan tässä yhteydessä kaikkia tietoliikenneverkkoon langallisesti tai langattomasti liitetyjä ICT-laitteita kuten pöytätyöasemia, kannettavia tietokoneita ja mobiilipäätelaitteita. Tietovarannolla tarkoitetaan fyysisiä ja sähköisiä tiedon tallennussijainteja.

1. Salassapito- ja vaitiolovelvollisuus

Salassapito- ja vaitiolovelvollisuus koskee luottamushenkilön luottamustehtävissään tietoonsa saamia, lain mukaan salassa pidettäväksi säädetty ja tietoja, muita kunnan toimintaa tai sen asiakkaita koskevia luottamuksellisia tietoja sekä ammatti- ja liikesalaisuuksia. Salassapito- ja vaitiolovelvollisuus säilyy myös luottamustehtävien päättymisen jälkeen.

Luottamushenkilöllä on oikeus käyttää Utajärven kunnan tietojärjestelmissä ja muissa tietovarannoissa olevia tietoja ainoastaan luottamustehtäviensä hoitamiseen ja vain siinä laajuudessa mitä luottamustehtävät vaativat. Tietojen käyttö muuhun tarkoitukseen (esim. uteliaisuus toisten tietoihin, omien tai lähiomaisten tietojen katselu) on kielletty.

2. Käyttäjätunnukset ja salasanat

Utajärven kunnan jokainen luottamushenkilö kirjautuu ja käyttää päätelaitteita ja tietojärjestelmiä vain henkilökohtaisella käyttäjätunnuksellaan. Käyttäjätunnusten tilaamisesta ja poistattamisesta vastaa hallintojohtaja. Käyttäjätunnusten varsinaisesta ylläpidosta vastaa kunkin järjestelmän nimetty pääkäyttäjä.

Jokainen käyttäjä vastaa omasta käyttäjätunnuksestaan ja salasanastaan huomioiden seuraavat seikat:

- Käyttäjätunnukset ovat henkilökohtaisia, eikä tunnusta tai salasanaa saa ilmaista muille käyttäjille tai ulkopuolisille henkilöille.

- Uusi salasana tulee vaihtaa heti käyttäjätunnuksen saamisen jälkeen ja myöhemmin tarvittaessa (esim. kun epäilet, että salasana on paljastunut muille) tai kun järjestelmä sitä vaatii.
- Tietojärjestelmistä kirjaudutaan ulos aina käytön jälkeen.
- Päätelaitteet lukitaan aina käytön jälkeen, ellei päätelaite ole käyttäjän valvonnassa.
- Salassa pidettävien tietojen käsittely edellyttää aina henkilökohtaista käyttäjätunnusta.
- Tietojärjestelmien käytöstä kertyy käyttäjäkohtaista lokitietoa, josta käyttöä voidaan tarvittaessa seurata mm. väärinkäytösepäilyjen tarkastustilanteissa.

3. Työaseman ja muiden päätelaitteiden käyttö

Utajärven kunnan päätelaitteissa on luvallista käyttää vain kunnan hyväksymiä ja lisensoimia tietojärjestelmiä ja ohjelmia. Utajärven kunnan hankkimien tietojärjestelmien ja ohjelmien kopioiminen ei ole sallittua.

Internetissä ladattavissa olevat tietojärjestelmät ja ohjelmat ovat aina tietoturvariski. Käyttäjä ei itse saa ladata tai asentaa kunnan päätelaitteelle tietojärjestelmiä tai ohjelmia. Kaikissa tietojärjestelmä- ja sovellustarpeissa käyttäjän tulee olla yhteyksissä kunnan tietohallintoon, jossa on tarjolla kunnan lisensoimat ja turvallisiksi varmistetut tietojärjestelmät ja sovellukset.

Ulkoisten tallennusvälineiden (esim. usb-muistitikut ja kovalevyt) käyttöön liittyy aina riski haittaohjelmien leviämisestä. Ennen ulkoisen tallennusvälineen liittämistä Utajärven kunnan päätelaitteeseen, on varmistettava tallennusvälineen tietoturvasuudesta.

Jos käyttäjä epäilee päätelaitteen olevan haittaohjelman saastuttama, tulee hänen välittömästi lopettaa sillä työskentely. Käyttäjä on velvollinen ilmoittamaan viipymättä mahdollisesta haittaohjelmatarunnasta kunnan tietohallinnolle ja LapIT Oy:n ICT-tukeen.

Työaseman kiintolevyille tai ulkoisiin tallennusvälineisiin tallennettuja tietoja ei varmuuskopioida automaattisesti, joten niitä ei tule käyttää tiedostojen pitkäaikaiseen tallentamiseen. Jokainen käyttäjä vastaa itse päätelaitteelleen tallentamansa tiedon varmuuskopioinnista.

4. Sähköpostin ja internetin käyttö

Utajärven kunta tarjoaa jokaisen luottamushenkilön käyttöön organisaation sähköpostin, joka on tarkoitettu ainoastaan luottamustehtävien hoitamiseen.

Sähköposti ei ole tietoturallinen tiedonvälittämisen väline eikä sillä saa lähettää mitään salassa pidettävää tai arkaluonteista tietoa.

Vastaanotettuun sähköpostiin liittyy aina riskejä, jonka vuoksi epämääräisestä lähteestä saapuvaa sähköpostia tai sen liitetiedostoja ei tule tarkistamatta avata. Epäilyttävä sähköposti liitteineen tulee hävittää. Utajärven kunnan tarjoamaa sähköpostia ei saa käyttää sähköpostiketjukirjeiden tai muun roskapostin välittämiseen.

5. Tietoturva- ja tietosuojaohjeet

Utajärven kunnan tietosuoja- ja tietoturvakäytänteitä määrittää kunnanhallituksen vahvistama tietosuoja- ja tietoturvapoliittikka ja siihen liitetyt ohjeistukset. Jokaisen luottamushenkilön velvollisuus on olla tietoinen toimintaansa koskevista organisaation tietoturva- ja tietosuojaohjeistuksesta. Tietosuoja- ja tietoturvapoliittikka sekä ohjeistukset löytyvät luottamushenkilöiden käytössä olevasta CloudMeeting - sähköisestä kokouspalvelusta.

Luottamushenkilöt ovat veloitettuja suorittamaan säännöllisesti Utajärven kunnan järjestämän tietoturva- ja tietosuojaan liittyvän koulutuksen.

6. Rikkomusten seuraamukset

Utajärven kunnan tietosuoja- ja tietoturvapoliittika määrittää tässä sitoumuksessa määritettyjen sääntöjen ja periaatteiden rikkomisesta. Jokaisen luottamushenkilön on ilmoitettava havaitsemastaan rikkomuksesta hallintojohtajalle ja kunnan tietosuojavastaavalle.

Sääntöjen ja periaatteiden rikkomisesta voi aiheutua tietojärjestelmien käyttöoikeuksien peruuttaminen. Toistuvissa ja vakavissa rikkomuksissa ryhdytään rikkomuksen edellyttämiin toimenpiteisiin, jotka voivat johtaa myös vahingonkorvausvaatimuksiin.

Tietojen väärinkäyttö tai tahallinen ohjeiden vastainen toiminta voi johtaa muun ohella rikosoikeudellisiin seuraamuksiin.

Olen lukenut ja ymmärtänyt yllä olevassa salassapito- ja käyttäjäsitoumuksessa esitetyt periaatteet ja velvoitteet. Sitoudun noudattamaan niitä hyväksymällä tämän sitoumuksen.

Paikka ja päivämäärä

Allekirjoitus ja nimenselvennys
